

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Elżbieta Zarzecka (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar - Jarocka

SO del. Piotr Prusinowski

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2013 r. w B.

sprawy z odwołania (...) spółki z o.o. w Ł. i B. K.

przy udziale zainteresowanych: Ł. K., D. S. (1), D. S. (2), S. S., K. N., P. B., E. P., M. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wymiar składek

na skutek apelacji wnioskodawcy (...) spółki z o.o. w Ł.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 6 grudnia 2012 r. sygn. akt III U 567/12

I. oddala apelację;

II. odstępuje od obciążania (...) spółki. z o. o. w Ł. kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego instancji odwoławczej.

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 6 czerwca 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) oraz ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 Nr 164 poz. 1027 z zm.) stwierdził, że płatnik składek (...) spółka z o.o. z siedzibą w Ł. winien przyjąć za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia pracowników: Ł. K., D. S. (1), D. S. (2), S. S., K. N., P. B., E. P., M. R. wskazane w tych decyzjach kwoty składek za wybrane miesiące z lat 2007 – 2011.

Odwołanie od powyższych decyzji złożył płatnik składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. oraz ubezpieczona B. K..

Sąd Okręgowy w Łomży III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych połączył sprawy wyżej wymienionych ubezpieczonych do wspólnego rozpoznania ze sprawą o sygn. III U 567/12 i wyrokiem z dnia 6 grudnia 2012r. oddalił odwołania.

Sąd pierwszej instancji stwierdził, iż bezsporne w sprawie było, że w dniach 15 -29 marca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeprowadził kontrolę w (...) Sp. z o.o. w Ł.. Zakres kontroli obejmował m.in. prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania właściwy jest organ rentowy. W wyniku przeprowadzonej kontroli ZUS ustalił, że od wartości wypłacanych pracownikom świadczeń pieniężnych w latach 2007-2011 z okazji Świąt Wielkiejnocy i Bożego Narodzenia (...) w Ł. nie naliczył składek na ubezpieczenie społeczne. Od dnia 1 grudnia 1996r. w spółce obowiązywał regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz protokół dotyczący ustalenia wysokości dochodu uprawniającego do otrzymywania świadczeń socjalnych przewidzianych w Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych. Zgodnie z jego treścią podstawę do ustalenia wysokości świadczeń wypłacanych z ZFŚS stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej za rok ubiegły. W razie, gdy dochód na członka rodziny nie przekraczał wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok ubiegły dopłata z ZFŚS wynosiła 100%, a powyżej wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok ubiegły - 80%. Pracownicy młodociani z uwagi na niskie dochody mieli otrzymać 3-10% dopłaty.

Sąd pierwszej instancji przyjął także za bezsporne, że (...) Sp. z o.o. w Ł. jako pracodawca przyznawał i wypłacał świadczenia pieniężne z okazji Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia. W 2007r. na Wielkanoc wypłacono pracownikom po 370 zł. brutto. Jedynie K. S. otrzymał 185 zł., K. P. – 123 zł., a D. O. - 93 zł. Pracownicy A. W. i R. J. dostali po 62 zł. Na Święta Bożego Narodzenia pracownicy otrzymali po 370 zł, a A. W. – 275, zaś D. S. (3) – 216 zł. Na Wielkanoc 2008r. wypłacono pracownikom po 247 zł., pracownicy młodociani otrzymali po 19 zł. Na Boże Narodzenie 2008r. przyznano pracownikom po 309 zł., jedynie Z. T. i Z. J. otrzymali po 129 zł., a pracownicy młodociani – uczestnicy OHP po 19 zł. W roku 2009 na Wielkanoc pracownikom przyznano po 244 zł., pracownikom młodocianym po 18 zł. W grudniu 2010 r. oraz na Święta Wielkanocne 2011 r. przyznano pracownikom po 150 zł., pracownikom młodocianym po 15 zł. Na Święta Bożego Narodzenia 2011r. pracownicy otrzymali po 200 zł. a uczniowie po 20 zł. Przy dokonaniu podziału środków z funduszu pracodawca posiłkował się zestawieniem wynagrodzeń pracowników osiągniętych w roku poprzednim w spółce i dochód ten był dzielony na ilość osób w rodzinie. Przy tak dokonywanym podziale dochodu na członka rodziny w przypadku żadnego z pracowników nie przekroczono wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok ubiegły. W sytuacji, gdy pracownik nie był zatrudniony w roku poprzednim (...) uwzględniał dochody za rok bieżący i wypłacał ubezpieczonemu mniejsze kwoty. (...) Sp. z o.o. dobrze orientował się w sytuacji rodzinnej, materialnej i życiowej każdego pracownika. Zatrudniał niewiele osób i sytuacja rodziny każdego z pracowników była mu dobrze znana.

Sąd pierwszej instancji stwierdził, że spór w sprawie sprowadzał się do tego, czy spółka (...) przyznając pracownikom świadczenia pieniężne z okazji Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia nie postąpiła wbrew przepisom ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t. j. Dz. U. z 2012 r., Nr 592 ze zm.) i przepisom rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne rentowe. W ocenie organu rentowego regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń socjalnych (...) nie zawiera kryteriów przyznawania pracownikom wypłat tego rodzaju, a przy ustalaniu przysługujących należności ze środków funduszu nie była brana pod uwagę sytuacja życiowa, rodzinna i materialna pracowników. Pracownicy nie składali wniosków i oświadczeń o dochodach na osobę w rodzinie. Dlatego w ocenie ZUS pracodawca w istocie wypłacił świadczenie pieniężne związane ze stosunkiem pracy a nie świadczenie socjalne jak tego wymaga § 2 ust 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Sąd pierwszej instancji argumentował, że dokonane wypłaty były przychodem pracownika w rozumieniu art. 12 ust 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i stanowiły podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w oparciu o art. 18 ust. 1 i 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne w oparciu o art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Sąd pierwszej instancji wskazał na rodzaje działalności socjalnej, które mogą być finansowane funduszu, w oparciu o przepis art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Zwrócił uwagę na regulację wynikającą z art. 8 u.z.f.ś.s. oraz zauważył, iż regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

w spółce (...) w Ł. w § 9 określił cele i rodzaje działalności socjalnej, na którą mogły być wydatkowane środki z tego funduszu. W oparciu o to Sąd pierwszej instancji uznał, że regulamin nie przewidywał dokonywania wypłat środków pieniężnych z funduszu na święta Bożego Narodzenia i Wielkiejnocy. Uznał, że argumentacja odwołujących się, że środki pieniężne na święta wypłacane były w oparciu o § 13 regulaminu nie była trafna, gdyż cele i rodzaje działalności oraz zasady wypłaty środków stanowiły obligatoryjną treść regulaminu. Zatem dokonywane wypłaty nastąpiły z pominięciem przepisów regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Sąd Okręgowy nie zgodził się też ze wskazaniem, że wypłaty na święta dokonywane były z zastosowaniem kryterium socjalnego. Przyznał, że co prawda pracodawca znał sytuację rodzinną i materialną swoich pracowników, jednak nie indywidualizowano wypłat z funduszu na potrzeby związane ze świętami, co było działaniem wbrew ustawie i regulaminowi, zatem wypłacone świadczenia nie mogły zostać uznane za świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w rozumieniu § 2 ust 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne rentowe.

Apelację od powyższego wyroku wniósł płatnik składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł.. Zaskarżając wyrok w całości, zarzucił mu naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie:

- art. 8 ust 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych poprzez bezpodstawne uznanie przez Sąd, że przy przyznawaniu i wypłatach świadczeń pieniężnych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych z okazji Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia w latach 2007 - 2011 na rzecz pracowników nie uwzględniono kryterium socjalnego t.j. sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z tego funduszu, podczas gdy sytuacja materialna każdego pracownika była bardzo dobrze znana i szczegółowo analizowana przez pracodawcę i powołaną przez niego komisję socjalną,
- § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe poprzez bezpodstawne uznanie, że świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych były wypłacane wbrew ustawie i regulaminowi nie mogą być uznane za świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne i powinny być przyjęte do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, mimo iż odwołujący wypłacał je zgodnie z obowiązującymi przepisami i obowiązującym w zakładzie regulaminem Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz protokołem określającym progi dochodowe będące podstawą do przyznania tych wypłat.

Skarżący wniósł o: zmianę zaskarżonego wyroku i decyzji ZUS z dnia 6 czerwca 2012r. i orzeczenie, że zainteresowani nie podlegali obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu, wypadkowemu oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu. Wniósł również o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego za drugą instancję.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna, gdyż Sąd Okręgowy nie naruszył wskazanych w apelacji przepisów prawa materialnego, w tym art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz art. 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998r. w sprawie szczególnych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Prawidłowo bowiem uznał, że wypłacane przez (...) na rzecz pracowników: Ł. K., D. S. (1), D. S. (2), S. S., K. N., P. B., E. P., M. R. środki pieniężne z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy, nie były świadczeniami finansowanymi ze środków przeznaczanych na cele socjalne w ramach ZFŚS. Stąd powinny stanowić podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje stanowisko Sądu Okręgowego wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Powyższe świadczenia były przyznawane przez (...) w ramach działalności socjalnej, zdefiniowanej art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Stanowiły również świadczenia ulgowe, w rozumieniu art. 8 ust. 1 w/w ustawy, zgodnie z którym przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu, czyli od spełniania tzw. kryterium socjalnego.

Sporna była ocena, czy spółka (...) stosowała wystarczające kryterium przy podziale świadczeń z ZFŚS, a tym samym, czy były podstawy do jej zwolnienia od obowiązku ustalenia i odprowadzenia składek na rzecz ZUS od wartości tych świadczeń, na mocy §2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998r. w sprawie szczególnych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (Dz.U. z 1998 r. nr 161 poz. 1106), według którego podstawy wymiaru składek nie stanowią świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu, z uwzględnieniem ust. 1, oraz zasady przeznaczania środków Funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej określa pracodawca w regulaminie ustalonym zgodnie z art. 27 ust. 1 albo z art. 30 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych. Tym samym regulamin powinien respektować i doprecyzować, jako *lex specialis*, zawartą w art. 8 ust. 1 w/w ustawy zasadę podziału świadczeń z ZFŚS na rzecz pracowników, w oparciu o analizę ich sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej.

Taki regulamin obowiązywał w (...) Spółce z o.o. w Ł. od dnia 1 grudnia 2006r. (w aktach ZUS) i na mocy przepisu § 9 wskazywał rodzaje działalność, na które były przeznaczane środki z funduszu. Jak słusznie dostrzegł Sąd Okręgowy, przepis ten nie obejmował świadczeń pieniężnych wpłacanych z okazji w/w świąt, a jedynie upominki świąteczne lub talony. Gdyby była możliwość przyznawania takich świadczeń w oparciu o § 13 regulaminu odsyłający w sprawach nieuregulowanych do innych przepisów prawa, to pracodawca powinien uwzględnić art. 8 ust. 1 w/w ustawy, nakazujący badanie kryterium socjalnego, tj. sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej wobec każdego pracownika przy podziale świadczeń z ZFŚS. Materiał dowodowy sprawy nie wykazał, aby w tym zakresie pracodawca szczegółowo analizował sytuację życiową, materialną i rodzinną każdego pracownika.

Prawidłowa interpretacja art. 8 ust. 1 w/w ustawy nie zezwala na przyznanie przez pracodawcę świadczeń z ZFŚS pracownikom w takiej samej wysokości, z pominięciem indywidualnej analizy ich sytuacji pod kątem wskazanego w tym przepisie kryterium socjalnego. Takie przyzwolenie byłoby bowiem traktowane jako przyznanie dodatków do wynagrodzenia. Powyższy przepis wyraźnie określa związek pomiędzy wartością przyznawanego świadczenia, a sytuacją życiową, rodzinną i materialną osoby uprawnionej. To powiązanie może oznaczać tylko jedno: im gorsza jest sytuacja osoby uprawnionej, tym wyższe powinno być świadczenie. Nakłada to na przyznających świadczenia obowiązek indywidualnej (w żadnym wypadku zbiorowej) kwalifikacji wniosków (A. Martuszewicz, Komentarz do art.8 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, stan prawny 1 października 2011r.). Świadczenie ulgowe, w przeciwieństwie do pozostałych sposobów wydatkowania środków funduszu, powinno mieć zawsze indywidualnie określonego adresata, gdyż jego przyznanie uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej beneficjenta (I. S. „Nowe spojrzenie na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” Monitor Prawa Pracy nr 6/10). Wprawdzie zbliżona sytuacja materialna i rodzinna pracowników może prowadzić do uznania, że przyznanie im omawianych świadczeń w tej samej wysokości nie narusza art. 8 ust. 1 w/w ustawy, to jednak winna być ona rozpatrywana indywidualnie w sposób przewidziany w regulaminie. Przyznanie świadczenia poza wymaganym trybem - nawet za zgodą organizacji związkowej - oznacza naruszenie przez pracodawcę regulaminu wykorzystania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, a tym samym naruszenie art. 8 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Taki pogląd, zaaprobowany w niniejszej sprawie, wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 czerwca 2012r. ((...) 140/12, LEX nr 1211542), na gruncie analogicznego stanu faktycznego. Tym samym utrwalone zostało wcześniej prezentowane stanowisko Sądu Najwyższego w przedmiocie konieczności indywidualnego stosowania wobec każdego pracownika kryterium socjalnego przy przyznawaniu świadczeń ulgowych z ZFŚS. W wyroku z dnia 16 września 2009r., na tle podobnego jak w niniejszej sprawie stanu faktycznego, Sąd Najwyższy stwierdził, że jeżeli wszyscy pracownicy

otrzymali bony towarowe o jednakowej wartości, to bony te trzeba ocenić jako świadczenie dodatkowe pracodawcy. Wypłata bonów towarowych niemająca charakteru socjalnego jest przychodem pracownika w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tj.: Dz. U. 2010 r. Nr 51 poz. 307 ze zm.), który stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (wyrok SN z dnia 16 września 2009 r., I UK 121/2009, OSNP 2011/9-10/133). W wyroku z dnia 25 sierpnia 2004 r., (I PK 22/03, OSNP 2005, nr 6, poz. 80) Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że pracodawca, który narusza art. 8 ust. 1 w/w ustawy przez wydatkowanie środków z tego funduszu bez zachowania kryterium socjalnego, nie może powoływać się na klauzule generalne określone w art. 8 k.p. Z kolei w wyroku z dnia 20 sierpnia 2001 r. Sąd Najwyższy przyjął, że pracodawca administrujący środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, nie może ich wydatkować niezgodnie z regulaminem zakładowej działalności socjalnej, którego postanowienia nie mogą być sprzeczne z zasadą przyznawania świadczeń według kryterium socjalnego, tj. uzależniającego przyznawanie ulgowych usług i świadczeń wyłącznie od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu (I PKN 579/00, OSNP 2003, nr 14, poz. 331). W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał, że fundusz świadczeń socjalnych jest instytucją prawną, która ma łagodzić różnice w poziomie życia pracowników i ich rodzin, a także emerytów i rencistów. Jest on wyrazem funkcji społecznej zakładu pracy, zaś jego adresatami są zwłaszcza rodziny o najniższych dochodach. Podkreślił również brak możliwości przyznawania ulgowych usług i świadczeń z Funduszu ogółowi zatrudnionych pracowników w tej samej wysokości, według zasady „każdemu po równo”. Doświadczenie życiowe wskazuje na niewielkie prawdopodobieństwo, by dwie osoby uprawnione pozostawały w jednakowej sytuacji materialnej, życiowej i rodzinnej, a tylko taka (lub bardzo zbliżona) pozwalałaby na przyznanie świadczeń w tej samej wysokości. Tym bardziej więc możliwość taką należy wyłączyć, gdy uprawnionymi jest kilka, kilkanaście czy kilkadziesiąt osób, jak ma to miejsce w niniejszej sprawie. Wprawdzie pracownicy (...) pobierali wynagrodzenia w zbliżonej wysokości, to jednak ich status życiowy, rodzinny i materialny z pewnością był różny, kształtowany był bowiem przez szereg czynników, których płatnik nie zbadał, odnoszących się m.in. do: liczby osób, pozostających na ich utrzymaniu, innych źródeł ich dochodów, sytuacji zawodowej małżonka, materialnego poziomu życia rodziny.

Ocena zeznań świadków Z. N., A. K., T. C., B. K. i A. P. (k. 47, 88) wykazała, że spółka przyznając świadczenia z ZFŚS, nie analizowała indywidualnie sytuacji materialnej, rodzinnej i życiowej każdego pracownika. Komisja socjalna знаła sytuację materialną i rodzinną pracowników na podstawie rozmów z nimi. Nie żądano od pracowników żadnych oświadczeń. Podział środków zależał przede wszystkim od kryterium dochodu pracownika, przyjmując, że podstawę do ustalenia wysokości świadczeń wypłacanych z ZFŚS stanowiło przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej za rok ubiegły, a także to, że przekroczenie tego progu powodowało zmniejszenie wysokości należności. Jak zeznała B. K. tworzono listy pracowników, w których wpisywano ich dochody brutto za ubiegły rok, potem dzielono je przez liczbę miesięcy w roku i w ten sposób ustalano średnią płacę. W tych listach były również adnotacje o liczbach osób w rodzinie pracowników i o średnim miesięcznym dochodzie. Znacznie niższe świadczenia otrzymywali przy tym pracownicy młodociani (mający prawo do niższego wynagrodzenia).

(...) Spółka z o.o. w Ł., przyznając pracownikom świadczenia ZFŚS, nie realizowała warunków, wskazanych w § art. 8 ust. 1 w/w ustawy. Wszyscy pracownicy otrzymywali świadczenia z ZFŚS w tej samej wysokości, a przy podziale środków pominięto wskazane w tym przepisie kryterium socjalne.

Kryterium oparte na ocenie dochodów pracownika było niewystarczające w sprawie. Należy powtórzyć za Sądem Najwyższym, że wydatkowanie środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych z zastosowaniem kryterium stażu pracy, bez uwzględnienia kryterium socjalnego i sprzecznie z zakładowym regulaminem świadczeń socjalnych, jest niezgodne z ustawą o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (wyrok SN z dnia 16 sierpnia 2005r., I PK 12/05, OSNP 2006/11-12/182).

Skarżąca dokonała podziału świadczeń z ZFŚS na rzecz pracowników z naruszeniem art. 8 ust. 1 w/w ustawy. Stąd nie mogą one zostać uznane za świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, w rozumieniu §2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Skarżąca nie zastosowała kryterium socjalnego przy przyznawaniu pracownikom środków z

ZFŚS. Kryterium to nie mogło być bowiem przyjęte ogólnie i opierać się jedynie na ocenie dochodów pracownika. Przepis art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych wskazuje bowiem, że przyznawanie tych świadczeń jest ściśle zależne od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osób uprawnionych do korzystania z Funduszu. Stąd ich podział powinna poprzedzać indywidualna ocena sytuacji osób uprawnionych pod kątem kryterium socjalnego, na podstawie oświadczeń pracowników o wysokości wszystkich dochodów uzyskiwanych przez wspólnie zamieszkujące i prowadzące gospodarstwo domowe osoby.

Sąd Okręgowy nie naruszył art. 21 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przyjmując, że świadczenia z ZFŚS udzielane pracownikom nie stanowiły świadczeń finansowanych ze środków przeznaczonych na cele socjalne, w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, w rozumieniu § 2 ust. 1 pkt. 19 w/w rozporządzenia.

Pominięcie przez skarżącą kryterium socjalnego przy przyznawaniu pracownikom świadczeń z ZFŚS, prowadziło do uznania, że świadczenia te stanowiły przychód w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j.: Dz. U. 2010 r. Nr 51 poz. 307 ze zm.), będący podstawą wymiaru składek (art. 18 ust. 1 ustawy systemowej w zw. z §1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz art. 81 ust. 1 w zw. z art. 66 ust. 1 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Nie było zatem podstaw do zastosowania w sprawie zwolnienia, wskazanego w §2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. (...) Spółka z o.o. w Ł. miała zatem obowiązek ustalenia i odprowadzenia składek na rzecz ZUS od wartości przedmiotowych świadczeń.

Dlatego, mając na uwadze powyższe, w oparciu art. 385 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.